

Styret i Aprila Bank ASA
Kirkegata 5
0153 OSLO

VÅR REFERANSE
22/568

DERES REFERANSE

UNNTATT OFFENTLIGHET
Offl. § 13 1. ledd, jf. fvl. § 13
1. ledd nr. 2
- Gjelder merkede områder.

DATO
30.09.2022

Tilsynsrapport

Finanstilsynet gjennomførte tilsyn i Aprila Bank ASA 30. mars - 1. april 2022 som ledd i Finanstilsynets risikobaserte tilsynsvirksomhet. Formålet med tilsynet var å vurdere bankens økonomiske stilling og utsikter, og bankens risikosituasjon samt interne styrings- og kontrollsystemer med hovedvekt på kredittrisiko og operasjonell risiko.

Til grunn for tilsynsrapporten ligger Finanstilsynets foreløpige tilsynsrapport datert 17. juni 2022 og styrets svarbrev datert 12. august 2022.

Finanstilsynet har følgende merknader etter tilsynet:

OVERORDNEDE FORHOLD

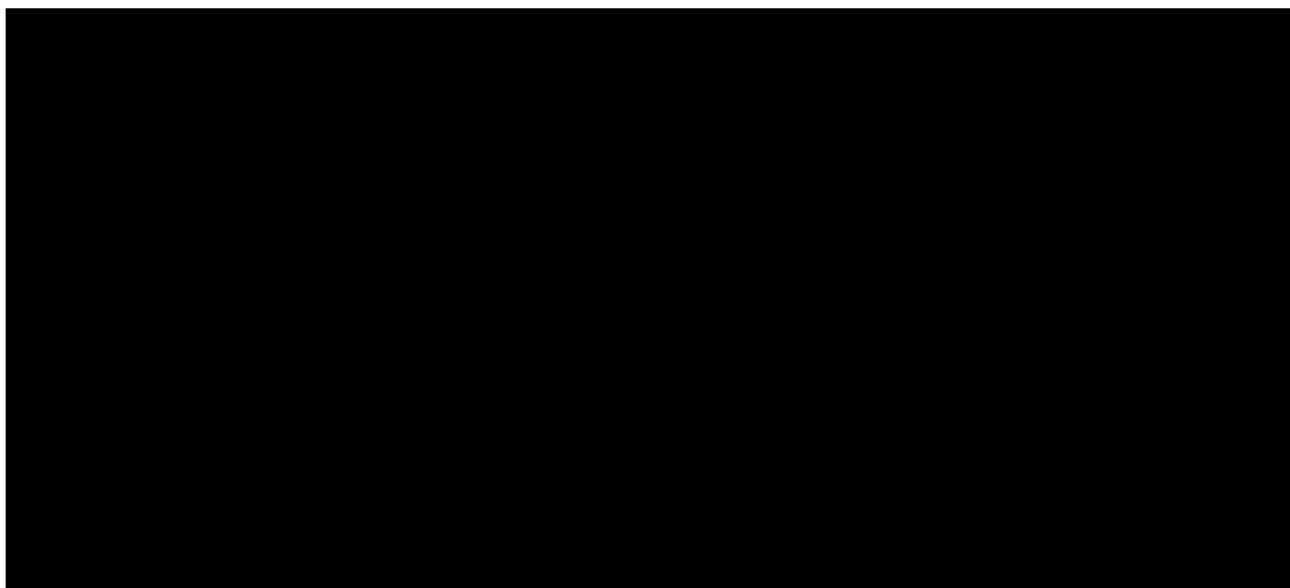
Forretningsmodell, strategi og risikoappetitt

Aprila Banks forretningsmodell baserer seg på to hovedprodukter, fakturasalg og kassekreditter på normalt inntil 2 millioner kroner med selvskyldnerkausjon fra eierne.

Økonomisk status og forventet utvikling

Bankens har drevet virksomhet i fire år og hadde på tidspunktet for det stedlige tilsynet ennå ikke oppnådd positive resultater. Finanstilsynet vurderte den fremlagte resultatprognosen for 2022 som svært optimistisk. Finanstilsynet ba i foreløpig rapport om å få tilsendt en oppdatert prognose for året 2022 med styrets vurdering av realismen i denne. Finanstilsynet har merket seg at banken etter det stedlige tilsynet for første gang fremla et positivt resultat for et kvartal med et resultat etter skatt for andre kvartal 2022 på 1,6 millioner kroner.

Finanstilsynet ba styret i foreløpig rapport vurdere å styrke bankens rene kjernekapitaldekning gjennom ytterligere en emisjon i 2022. Dette blant annet i lys av usikkerhet knyttet til forretningsmodellen og at emisjonen i desember 2021 ble mindre enn forutsatt. I foreløpig rapport kommenterte Finanstilsynet at i mottatt prognose for 2022 var den planlagte emisjonen i 2022 justert ned fra 60 til 40 millioner kroner, og gjennomføringen var fremskyndet til andre kvartal 2022. Banken hadde ved utgangen av andre kvartal 2022 en ren kjernekapital på 154,1 millioner kroner. Dette tilsvarer en ren kjernekapitaldekning på 41,3 prosent av beregningsgrunnlaget i pilar 1.

Krav til styret

I foreløpig rapport pekte Finanstilsynet på at styret på tidspunktet for det stedlige tilsynet hadde begrenset erfaring fra bankvirksomhet. Finanstilsynet ba styret redegjøre for om styret samlet sett har kompetansen som kreves for å styre en bank, jf. rundskriv 1/2020 punkt 4.1. Finanstilsynet har merket seg fra styrets svarbrev at styret etter tilsynet har fått et nytt medlem med mange års erfaring fra lederstillinger i bank, og at styret etter denne endringen anser at det samlet besitter tilstrekkelig bankerfaring. Finanstilsynet har videre notert seg at styret vil foreta en ny egenvurdering i desember i år.

Godtgjørelsesordning

Finanstilsynet ba i foreløpig rapport styret om en nærmere redegjørelse for og vurdering av fastlønnopsjonsprogrammet opp mot kriteriene for fast og variabel godtgjørelse i EBAs retningslinjer om godtgjørelsesordninger (EBA/GL/2021/04). Videre pekte Finanstilsynet på at bankens dokumentasjon av opsjonsprogrammet er mangelfull. Finanstilsynet merker seg at styret mener at opsjoner som tildeles i henhold til fastlønnopsjonsprogrammet og i forbindelse med tiltredelse utgjør fast godtgjørelse i tråd med EBAs retningslinjer punkt 131.

Finanstilsynet deler ikke styrets vurdering. Finanstilsynet bemerker at tildeling av godtgjørelse i form av opsjoner innebærer at den ansatte i liten grad eksponeres for nedgang i aksjekursen, og at bankens godtgjørelsesordning gir insentiver til risikoeksponering. Følgelig innebærer dette at godtgjørelsen må anses som variabel. *Finanstilsynet legger til grunn at styret påser at godtgjørelsesordningen innrettes i tråd med regelverket og EBAs retningslinjer, og ber om en bekreftelse fra styret på dette.* Finanstilsynet minner om at finansforetaksforskriften oppstiller begrensninger knyttet til bruk av garantert variabel ytelse.

Finanstilsynet opprettholder videre vurderingen i foreløpig rapport om at bankens dokumentasjon av opsjonsprogrammene er mangelfull, og må beskrives bedre i aktuelle dokumenter.

OPERASJONELL RISIKO

Nøkkelpersonrisiko

Bankens organisasjon er liten og spesialisert, og Finanstilsynet påpekte i foreløpig rapport at det er en høy nøkkelpersonrisiko i banken. Finanstilsynet anser nøkkelpersonrisiko som en av de største risikoene i banken, og pekte på at nøkkelpersonrisikoen innenfor IKT-området er særskilt høy. Styret skriver i svarbrevet at det er enig i Finanstilsynets vurdering av at det foreligger en betydelig nøkkelpersonrisiko på IKT-området, men at banken har etablert tiltak for å redusere risikoen, blant annet gjennom kunnskapsdeling og rekruttering. Finanstilsynet merker seg videre at styret vil sørge for at det jobbes videre med å redusere nøkkelpersonrisikoen på IKT-området.

Endringshåndtering

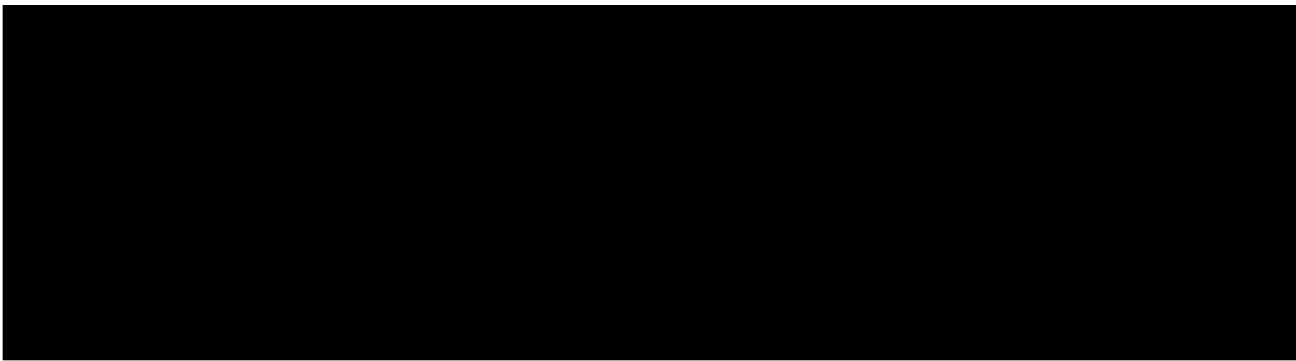
Finanstilsynet ble under tilsynet informert om at bankens tilnærming til utvikling og drift baserer seg på DevOps. DevOps er en løsning for drift av egenutviklede applikasjoner, der det er det samme teamet som utvikler og drifter egne løsninger. Finanstilsynet tar bankens svar om at bankens rutiner og metodikk sikrer tilstrekkelig uavhengighet mellom ovennevnte roller i bankens nåværende situasjon til etterretning. Finanstilsynet legger til grunn at bankens etablerte rutiner for endringshåndtering sikrer at kravene om endringshåndtering i IKT-forsikringsens § 9 ivaretas og at rutinene sikrer tilstrekkelig uavhengighet mellom utvikling, testing og produksjonssetting av IKT-løsninger.

KREDITTRISIKO

Kategorisering av utlånsporteføljen som massemarked

Banken vedtok i oktober 2021 å kategorisere hoveddelen av utlånsporteføljen som massemarked. Finanstilsynet reiste i foreløpig rapport spørsmål om forutsetningene for å kategorisere utlånsporten som massemarked i henhold til artikkel 123 i kapitalkravsforordningen, er oppfylt. I foreløpig rapport ga Finanstilsynet uttrykk for at banken også må ha erfaringsdata fra en lengre tidsperiode for å kunne dokumentere lavere risiko.

I svarbrevet viser banken til erfaringsdata fra 2018 til 2022, og det anføres at perioden 2019-2022 reflekterer høye misligholdsrater som følge av pandemi og nedstenging. Finanstilsynet vil til dette anføre at støtteordninger har begrenset konsekvensene, at konkurstallene generelt ikke har økt i denne perioden og at økte misligholdsrater kan reflektere at bankens portefølje er svært sårbar.

Kapitalkravsforordningens artikkel 123 stiller ikke noe konkret krav til hvor mye risikoen i porteføljen skal være redusert sammenlignet med risikoen knyttet til de enkelte engasjementene. Bestemmelsen bør derfor leses i sammenheng med Baselstandarder den er ment å gjennomføre. Av

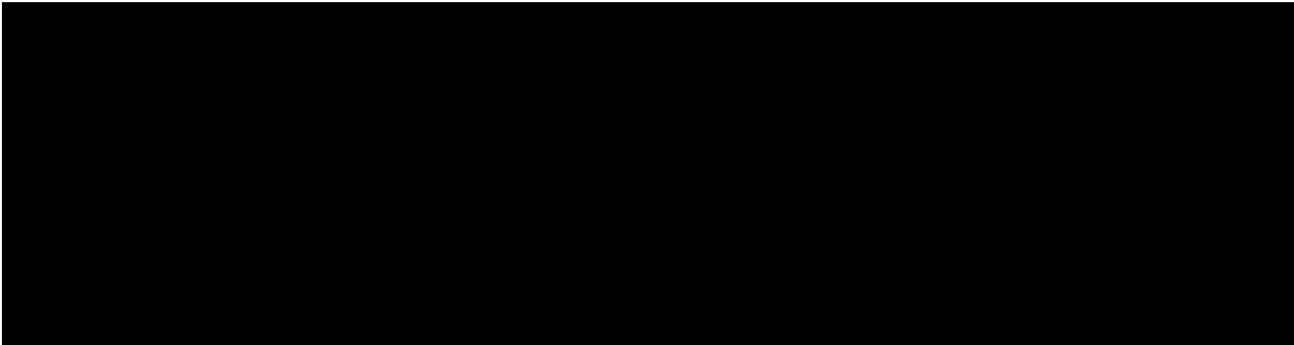
standardens kapittel 20, punkt 21, følger det at massemarkeds-kategorien kan benyttes dersom risikoen i porteføljen er redusert til et nivå som berettiger en risikovekt på 75 prosent¹. Finanstilsynet vurderer at den høye tapsvolatiliteten viser svært høy risiko i porteføljen og at eventuelle diversifiseringseffekter ikke vil kunne redusere risikoen i en grad som forsvarer denne risikovekten. Finanstilsynet fastholder derfor vurderingen i foreløpig rapport om at banken må ha erfaringsdata fra en lengre tidsperiode for å kunne dokumentere at risikoen er redusert tilstrekkelig til at risikovekter på 75 prosent kan benyttes.

Finanstilsynet vil komme tilbake til saken i et eget brev.

Eksponering, porteføljeutvikling og kvalitet

Finanstilsynet kommenterte i foreløpig tilsynsrapport at banken har minimale volumer i risikoklassene mellom moderat og misligholdt samt at en andel misligholdte lån gikk i mislighold etter relativt kort tid, og reiste spørsmål om risikoklassifiseringsmodellens egnethet. Det fremgår av svarbrevet at en stor andel av foretakene banken henvender seg til på kassekreditt har en høy iboende risiko, gjerne fordi de er relativt nystartede, og det er ikke uventet for styret at en andel av disse går i mislighold etter relativt kort tid etter innvilgelse. Etter styrets oppfatning indikerer ikke dette svakheter i bankes risikoklassifiseringsmodell. Styret skriver videre i sitt svarbrev at banken vil vurdere en overgang til en PD-basert inndeling i risikoklasser (i stedet for inndeling basert på forventet tap), som bør gi en større spredning i porteføljens risikoklassifisering.

Finanstilsynet reiste i foreløpig tilsynsrapport spørsmål om to av bankens største engasjementer bør grupperes.

Det er Finanstilsynets vurdering at engasjementene i lys av garantistrukturen skal grupperes, jf. CRR/CRD IV-forskriften § 2, jf. CRR artikkel 4 (1) (39).

Finanstilsynet reiste i foreløpig tilsynsrapport spørsmål om banken overvåker eksponering på garantistnivå. Styret skriver i sitt svarbrev at banken i dag ikke har systemstøtte for å overvåke eksponeringer på gruppe- og garantistnivå automatisk, men vil prioritere utviklingen av dette. Finanstilsynet legger til grunn at banken i sin overvåkning av kredittrisiko, og for vurdering av gruppering av engasjementer, etablerer retningslinjer som inkluderer vurdering av garantier og økonomisk avhengighet mellom selskaper, i tillegg til den rene eiermessige kontrollen.

1

https://www.bis.org/basel_framework/chapter/CRE/20.htm?inforce=20191215&published=20191215#paragraph_CRE_20_20191215_20_21

Tapsavsetninger og IFRS 9-relaterte problemstillinger

Bankens andel misligholdte lån har steget betydelig i 2021, mens tapsavsetningsandelen i trinn 3 er redusert. Finanstilsynet ba i foreløpig rapport banken redegjøre for årsakene til endringene i misligholdsandel og tapsavsetningsandel i trinn 3. Styret redegjør i sitt svarbrev for årsaken til endringene. Finanstilsynet tar styrets redegjørelse til etterretning.

Ved fastsettelse av eksponering ved mislighold (EAD) for kassekreditter legger banken til grunn en andel av disponibel ramme, i tillegg til trukket beløp. Finanstilsynet reiste i foreløpig tilsynsrapport spørsmål om den disponible rammen i sin helhet bør inkluderes ved estimering av EAD, og ba om styrets kommentarer. Av styrets svarbrev fremgår at estimert opptrekk av disponibel ramme er fastsatt med utgangspunkt i observert historisk opptrekk før mislighold, og at banken etter diskusjoner med revisor har konkludert med at den benyttede andelen var det beste estimatet for opptrekk. Finanstilsynet tar styrets kommentarer til etterretning.

Finanstilsynet forventer at banken utviser varsomhet så lenge bankens erfaringsdata er basert på kort historikk.

Kredittrammer og risikoappetitt

Finanstilsynet kommenterte i foreløpig tilsynsrapport bankens rammer for kreditteksponering. Finanstilsynet vurderte at rammene, med et par unntak, syntes lite effektive, og ba om styrets kommentarer. Styret skiver i sitt svarbrev at rammene har vært tema på flere styremøter de siste par årene, og at det er foretatt flere justeringer for å sikre at rammene reflekterer styrets risikoappetitt på best mulig måte. Finanstilsynet tar styrets svar til etterretning.

Kredittprosessen

Aprila Bank er i stor grad digitalisert og benytter egenutviklet teknologi (maskinlæring) i både kredittvurderinger og prismodell. Banken gjennomfører løpende oppgraderinger og forbedringer av bankens modeller. Finanstilsynet ba i foreløpig rapport om styrets oppdaterte vurdering av modellenes egnethet for kundeseleksjon, lønnsomhets- og tapsberegning. Finanstilsynet har merket seg fra styrets svarbrev at banken jevnlig gjennomfører analyser av hvordan modellene fungerer i forhold til kundeseleksjon, og at det etter de siste modelloppdateringene er betydelig færre saker som avslås manuelt, og færre saker som feilaktig avslås i den automatiske prosessen. Styret vurderer at dagens modeller fungerer godt til kundeseleksjon, lønnsomhets- og tapsberegninger, men at de fortsatt har forbedringspotensiale. Banken har startet et større arbeid med å forbedre modellen for beregning av tap gitt mislighold (LGD), og en forbedret modell forventes implementert i løpet av høsten 2022. Finanstilsynet tar styrets redegjørelse til etterretning, men understreker viktigheten av gode valideringsrutiner i arbeidet med å utvikle velfungerende modeller.

Finanstilsynet ber om at kopi av dette brevet sendes til bankens valgte revisor.

Det bes om at Finanstilsynet får oversendt protokollen fra styremøtet hvor tilsynsrapporten blir behandlet.

For Finanstilsynet

May Camilla Bruun-Kallum
seksjonssjef

Irene Støback Johansen
senior tilsynsrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.